

Коротков Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Війна – це не лише трагедія людських життів, але й руйнівна сила для економіки. Вона завдає шкоди інфраструктурі, гальмує виробництво, дестабілізує фінансову систему та призводить до масового безробіття.

Військові дії руйнують дороги, мости, залізниці, енергетичні об'єкти, житлові будинки та підприємства. Це призводить до значних економічних втрат та ускладнює ведення бізнесу. Війна змушує підприємства закриватися або скорочувати виробництво. Це веде до дефіциту товарів та послуг, а також до зростання безробіття. Війна веде до інфляції, девальвації валюти та зростання процентних ставок. Це ускладнює доступ до кредитів та робить інвестиції ризикованими. Війна призводить до втрати робочих місць, а також до міграції людей з постраждалих регіонів. Це посилює соціальні проблеми та уповільнює економічне відновлення [1].

Ключові проблеми, з якими стикається країна після війни це відновлення інфраструктури: Потрібно значні кошти та час для відновлення зруйнованих мостів, доріг, енергетичних об'єктів та житлових будинків; Стимулювання виробництва: Необхідно створити сприятливі умови для розвитку бізнесу та залучення інвестицій; Стабілізація фінансової системи: Потрібно вживати заходів для стримування інфляції, стабілізації валютного курсу та зниження процентних ставок; Необхідно розробити програми для підтримки безробітних та створення нових робочих місць [2].

Важливо розпочати цей процес якомога швидше, щоб мінімізувати негативні наслідки війни та забезпечити стійке економічне зростання. На нашу думку шляхи вирішення проблем відновлення економіки після війни можуть бути наступними: розробка інвестиційних програми та їх фінансова підтримка. Деякі країни можуть пропонувати широкомасштабні інвестиційні програми, які спрямовані на відновлення інфраструктури та підтримку підприємств, що постраждали від війни [3]. Це може включати фінансову підтримку у вигляді низькопроцентних кредитів або грантів для підприємств. Необхідні реформи в сфері управління промисловістю та боротьба з корупцією. Реалізація програм

підтримки малого та середнього бізнесу: Деякі великі компанії, а також дружні країни можуть пропонувати зосередитися на підтримці малого та середнього бізнесу, оскільки ці підприємства часто є двигуном економічного розвитку та можуть створювати нові робочі місця. Міжнародна допомога та співпраця: може включати фінансову допомогу від міжнародних організацій та держав-партнерів, а також технічну допомогу у впровадженні реформ та проектів відновлення. Стимулювання внутрішнього попиту: вказує на необхідність стимулювання внутрішнього попиту через соціальні програми, які спрямовані на підтримку вразливих верств населення та підвищення їхнього рівня життя.

Ці різні підходи можуть взаємодоповнюватися та використовуватися в комплексі для досягнення ефективного відновлення економіки після війни.

Вирішення проблем відновлення економіки після війни може призвести до значного покращення в різних сферах:

Економічне зростання. Ефективне відновлення економіки сприятиме стимулюванню економічного зростання, що в свою чергу сприятиме збільшенню виробництва, зростанню ВВП та створенню нових робочих місць.

Покращення життєвого рівня населення. Збільшення економічної активності та зниження безробіття дозволить підвищити дохідність населення та забезпечити кращі умови для життя, включаючи доступ до освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг.

Збільшення інвестицій та розвиток бізнесу. Відновлення економіки після війни створить сприятливі умови для залучення інвестицій та розвитку бізнесу. Це допоможе зміцнити економічну інфраструктуру країни та забезпечити умови для подальшого розвитку.

Підвищення міжнародної довіри та співпраці. Успішне відновлення економіки після війни може сприяти підвищенню міжнародної довіри до країни та розширенню можливостей для міжнародної співпраці та торгівлі.

Соціальний прогрес та розвиток. Відновлення економіки створить умови для соціального прогресу та розвитку, включаючи підвищення рівня освіти, здоров'я та благополуччя населення.

В цілому, вирішення проблеми відновлення економіки після війни сприятиме загальному покращенню якості життя населення, стабілізації ситуації в країні та підвищенню її міжнародного престижу.

Список використаних джерел:

1. Енергетика під час війни: як системи управління активами надають ефективні рішення для енергетики. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2024/01/29/709143/>.
2. Як після війни Україна має відновлювати економіку та бізнес. Велике дослідження. Forbes. URL: <https://forbes.ua/money/yak-pisslya-viyni-ukraina-mae-vidnovlyuvati-ekonomiku-ta-biznes-velike-doslidzhennya-deloitte-15122022-10501>.
3. Як бізнесу залучити кошти від міжнародних фінансових інституцій. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/03/20/711411/>.
4. Hvinashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*. 2021. № 172. С. 23-28.
5. Grynko T., Hvinashvili T., Filippova V. Change management in business structures under the conditions of digitalization. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.22>.

Костюк М. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ:
МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ**

У сучасному динамічному світі, де панують глобальні виклики та стрімкий технологічний прогрес, інновації стали не просто трендом, а необхідною умовою виживання та успіху для бізнесу. В умовах постійних криз, таких як пандемії, економічні потрясіння та геополітичні конфлікти, здатність адаптуватися та впроваджувати новаторські рішення є ключовим фактором стійкості та зростання компаній. Ті підприємства, які нехтують інвестиціями в інновації, ризикують опинитися на узбіччі прогресу та стати легкою здобиччю для більш прогресивних конкурентів. Швидкість технологічних змін неухильно зростає, трансформуючи бізнес-ландшафт та відкриваючи нові горизонти можливостей, але водночас створюючи й нові виклики та загрози.

Умови кризи в сучасному світі ставлять перед підприємствами низку складних завдань та вимагають від них адаптації до змін, що може суттєво вплинути на їхню конкурентоспроможність та стабільність. Однією з основних складових успішної стратегії розвитку бізнесу в умовах кризи є управління ризиками. Підприємства, які працюють в умовах кризових ситуацій, повинні розробляти та впроваджувати ефективні стратегії розвитку, які дозволять їм